

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci **žalobcu: T., a.s.**, so sídlom P., IČO: X., zastúpeného *Mgr. I., advokátom*, so sídlom P. proti **žalovanému: Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky**, so sídlom Nová ulica 13, Banská Bystrica, **o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č.: I/225/14541-94917/2008/991048-r zo dňa 12. decembra 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 2S 25/09-33 zo dňa 8. septembra 2009**, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 2S 25/09-33 zo dňa 8. septembra 2009 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného, označeného v záhlaví tohto rozsudku, ktorým podľa § 48 ods. 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“) potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Poprad č. 717/230/49747/08/Fer zo dňa 27. augusta 2008, ktorým podľa § 15 ods. 14 citovaného zákona nepriznal nadmerný odpočet uvedený v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie október 2007 v sume 93.034,--Sk a určil vlastnú daňovú povinnosť v sume 286.966,--Sk žalobcovi ako platiteľovi dane z pridanej hodnoty. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal.

V odôvodnení rozsudku konštatoval, že na vytýčený termín pojednávania dňa 8. septembra 2009 sa nedostavil žalobca ani jeho právny zástupca, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil faxovým podaním zo dňa 7. septembra 2009 z dôvodu choroby. Uviedol, že vzhľadom na to, že zástupca žalobcu k ospravedlneniu nepredložil žiaden dôkaz o svojej chorobe a samotný žalobca sa napriek riadnemu predvolaniu pojednávania nezúčastnil a ani nepredložil žiaden návrh na ďalší postup, súd pojednával v ich neprítomnosti a neporušil tým žalobcove ústavné právo v zmysle

článku 47 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky na prístup k súdu. Poukázal tiež na to, že zástupca žalobcu nevyužil ani možnosť danú mu ustanovením § 25 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) t. j. substitučné zastúpenie, ktorú by súd (ako zákonnú podmienku stanovenú procesným predpisom) v každom prípade rešpektoval. Krajský súd ďalej uviedol, že podľa § 244 a nasl. ustanovení O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, vypočul žalovaného, oboznámil sa s obsahom administratívnych spisov a ostatným spisovým materiálom a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Poukázal na to, že úlohou súdu bolo posúdiť, či daňové orgány pri rozhodovaní v danej veci vychádzali zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci pri vyslovení právneho záveru, že nárok na odpočítanie dane bol žalobcom uplatnený v rozpore so zákonnými podmienkami ust. § 49 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 222/2004 Z. z.“). Zhrnul, že daňový úrad vykonal u žalobcu daňovú kontrolu dane z pridanej hodnoty za obdobie október 2007, ktorou bolo zistené, že žalobca v podanom daňovom priznaní uplatňoval v zmysle § 49 zákona č. 222/2004 Z. z. nárok na odpočítanie dane na základe faktúry zo dňa 31. októbra 2007. Správca dane na základe výsledkov kontroly dospel k záveru, že žalobca nepreukázal skutočnosti, ktoré by potvrdili, že splnil podmienky na priznanie práva na odpočítanie dane, uvedené v § 49 ods. 1 a § 51 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z. z., lebo deklarovaný zdaniteľný obchod sa neuskutočnil. Podľa názoru krajského súdu záver, ktorý správca dane zo zistených skutkových okolností urobil a žalovaný ustálil, zodpovedá zásadám logického myslenia a správneho uváženia a je aj v súlade s hmotnoprávnymi ustanoveniami § 49 zákona č. 222/2004 Z. z.. Konštatoval, že v daňovej veci bol dodržaný postup podľa zákona č. 511/1992 Zb. a nedošlo k porušeniu zákonom chránených práv žalobcu. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi daňových orgánov, a preto žalobu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil poukazom na § 250k ods. 1 OSP, konštatujúc, že žalobca v konaní nebol úspešný, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal, a žalovaný zo zákona nemá nárok na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca navrhujúc, aby napadnutý rozsudok bol v celom rozsahu zrušený a vec vrátená krajskému súdu na opätovné prejednanie, majúc za to, že sa ako právny zástupca žalobcu nemohol spravodlivo zúčastniť na pojednávaní, a preto ani zabezpečiť adekvátne zastupovanie svojho klienta, čím boli ukrátené jeho zákonné a ústavné práva. Poukázal na to, že na pojednávanie sa riadne a včas ospravedlnil z dôvodu choroby, avšak doklad o vyšetrení o jeho zdravotnom stave obdržal až 8. septembra 2009, preto ho nemohol na pojednávanie predložiť. K odvolaniu pripojil kópiu lekárskej správy zo dňa 8. septembra 2009.

Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.),

odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné priznať úspech.

Jedinou odvolacou námietkou bola námietka ohľadne odňatia možnosti žalobcu konať pred súdom postupom krajského súdu, ktorý napriek ospravedlneniu neprítomnosti jeho právneho zástupcu so žiadosťou o odročenie pojednávania z dôvodu choroby vec prejednal a rozhodol o nej v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu.

Z predloženého súdneho spisu odvolací súd zistil, že krajský súd predvolal na pojednávanie žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovaného. Podľa pripojených doručení ako potvrdenia o doručení písomnosti (§ 45 ods. 2 O.s.p.) prevzal písomné predvolanie žalobcu dňa 6.8.2009 a jeho právny zástupca dňa 26.7.2009. Faxovým podaním, odoslaným dňa 7.9.2009 o 10.14 hod. zo spoločnosti T. a.s., adresovaným Krajskému súdu v Prešove, ospravedlnil právny zástupca žalobcu svoju neúčast' na pojednávaní, nariadenom na deň 8.9.2009, z dôvodu choroby a zároveň požiadal o odročenie pojednávania na neurčito. Faxové podanie bolo doplnené písomným podaním, doručeným krajskému súdu 9.8.2009. Až ako prílohu odvolania podaním doručeným krajskému súdu dňa 12.10.2009 právny zástupca žalobcu predložil do súdneho spisu doklad o jeho chorobe - kópiu lekárskej správy zo dňa 8.9.2009, vyhotovenej Lekárskou službou prvej pomoci M. spol. s r.o., M..

Z obsahu zápisnice o pojednávaní na krajskom súde dňa 8.9.2009 založenej na č. 1. 30-31 súdneho spisu vyplynulo, že krajský súd nariadil vec prejednať v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu po zistení ich neprítomnosti a po oboznámení sa s faxovým podaním právneho zástupcu žalobcu, doručeným súdu 7.9.2009, ktorým ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu choroby a požiadal o odročenie pojednávania na neurčito.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti (t. j. piata časť - správne súdnictvo), sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Podľa § 250g ods. 2 O.s.p. ak sa účastníci na pojednávanie nedostavia, môže sa vec prejednať v ich neprítomnosti; konanie sa nesmie z tohto dôvodu prerušiť.

Zákonná úprava správneho súdnictva je obsiahnutá v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, kde v ustanovení § 250g ods. 2 je priamo upravený postup súdu

v prípade, ak sa účastník na pojednávanie nedostaví. Z tejto osobitnej úpravy vyplýva, že ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. sa v správnom súdnictve nepoužije. Odročenie pojednávania pre neprítomnosť účastníka z dôležitých dôvodov však nemožno vylúčiť, ak by účastníkovi mohla byť odňatá možnosť konať pred súdom.

Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 250g ods. 2 O.s.p. vyplýva, že pojednávanie v neprítomnosti účastníka v prípadoch, kde skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou, nie je porušením práva, zaručeného článkom 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky.

V prejednávacom prípade žalobca v podanej žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného namietal nesprávne zistenie skutkového stavu (i keď túto námietku v odvolaní neuplatnil), a teda spornými sú práve skutkové okolnosti. Z uvedených dôvodov je potrebné konštatovať, že postupom krajského súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom.

V neposlednom rade najvyšší súd považuje za potrebné poukázať na konštantnú rozhodovaciu prax súdov, podľa ktorej choroba účastníka, preukázaná lekárske uznaným potvrdením, je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania, a prejednanie veci v jeho neprítomnosti treba kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu s poukazom na § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej O.s.p. zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Úlohou krajského súdu v ďalšom konaní bude teda nariadiť na prejednanie veci pojednávanie tak, aby účastníci konania mali možnosť sa ho zúčastniť a aktívne na ňom uplatňovať svoje práva.

Súd prvého stupňa vo veci opätovne rozhodne, vrátane náhrady trov konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, dňa 24. novembra 2010

**JUDr. Jaroslava Fúrová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth